

Referanser:

Arkivsak: 18/04839-7

Saksdokumenter:

Delegasjon Prost

Delegasjon Stiftsdirektør

Delegasjon til prost og stiftsdirektør

Sammendrag

Bispemøtet drøftet praksisen med delegasjon til prost og stiftsdirektør på møtet i februar 2019 (BM 14/19). I vedtaket fra møtet het det at Bispemøtet vil utvikle en felles mal for slik delegasjon. Det ble lagt frem et utkast til mal på møtet i mai 2019 (BM 23/19). Dette ble drøftet, og senere tatt opp med proster og stiftsdirektører. Innspillene er tatt med i arbeidet med et nytt utkast klart for endelig vedtak.

Forslag til vedtak

Bispemøtet har drøftet gjeldende delegasjonspraksis, samt utkast til mal for delegasjon fra biskop til stiftsdirektør og proster.

Bispemøtet vedtar de forelagte maler, med de endringer som fremkom i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

Biskopene drøftet eksisterende delegasjonsreglementer til prost og stiftsdirektør på bispemøtet i februar 2019 (BM 14/19). Utgangspunktet for at saken ble drøftet var at det var 10 år siden sist dette hadde vært oppe, og at endringer i den kirken de senere årene skaper et behov for å gjennomgå reglementene på nytt. Vedtaket fra saken:

«Bispemøtet har drøftet delegasjon fra biskop til prost og stiftsdirektør. Bispemøtet vil utvikle en felles mal for delegasjonsreglement fra biskop til hhv prost og stiftsdirektør, og vil ta dette opp til behandling på et senere bispemøte.»

Med utgangspunkt i de momenter som kom frem i samtalen på Bispemøtet i februar ble det presentert et første utkast til mal for delegasjonsreglement for proster og stiftsdirektører. Malene har så blitt bearbeidet på bakgrunn av de innspillene som kom i møtet, samt

tilbakemelding fra gjennomgang av dette lokalt, og blir nå presentert med mål om å vedta felles mal for alle bispedømmer. Tanken er at disse malene kan justeres noe lokalt ut fra lokale behov.

Med delegasjon menes overføring av avgjørelsesmyndighet i bestemte oppgaver fra biskop til en annen, i dette tilfellet prost eller stiftsdirektør. Delegasjon innebærer at myndigheten til å treffe vedtak overføres fra biskop til prost/stiftsdirektør. Ansvaret forblir likevel biskopens. For prostens del er delegasjon positivt avgrenset til bestemte paragrafer i Tjenesteordning for biskoper (TOB). Delegasjon gjelder i utgangspunktet fra ett organ (biskop) til et annet organ (prost).

Når det gjelder stiftsdirektøren, er dette såkalt intern delegasjon (uegentlig delegasjon). Det betyr at avgjørelsesmyndighet delegeres innenfor samme organ. Stiftsdirektøren er en del av biskopens organ. Forskjellen på (ekstern) delegasjon og intern (uegentlig) delegasjon er at intern delegasjon ikke medfører noen endringer i klageprosedyren.

Stiftsdirektøren er både daglig leder for bispedømmerådets virksomhet og samtidig en administrasjonssjef for biskopens kontor. Stiftsdirektøren befinner seg slik i en dobbel rolle som kan være krevende å utfolde i praksis. Dette fordrer god rolleforståelse, evne til å skjelve mellom ulike myndighetsområder og tett og regelmessig dialog mellom biskop og stiftsdirektør.

En må kritisk drøfte om det foreligger et reelt behov for delegasjon av myndighet fra biskop til stiftsdirektør. I en slik drøfting må det klargjøres hva gevinsten i så fall vil være. Mye tyder på at gevinsten vil være forholdsvis beskjeden. Dette må sees opp mot konsekvenser på kort og lang sikt av at biskopen ikke er involvert i beslutningene.

Ledelse av prestetjenesten

Deler av delegasjonen som gis til stiftsdirektør og prost omhandler ledelse av prestetjenesten.

Det er foreslått at stiftsdirektøren kan delegeres ansvar for å innvilge permisjoner utover 14 dager. Her er implisitt at prost får delegert myndighet til å innvilge permisjon mindre enn 14 dager. Det har kommet tilbakemelding på at dette er en noe lang periode, og har blitt foreslått at dette endres til 7 dager.

Det foreslås at prosten kan gis myndighet til å tilsette prestevikarer for inntil tre måneder, mens stiftsdirektøren gis myndighet å tilsette inntil seks måneder. Dette er hjemlet i personalreglementets § 2. Biskopen skal godkjenne nye vikarer i bispedømmet i alle tilfelle. Å gi prosten mulighet til å ansette for kortere vikariater har som formål å legge til rette for en mer fleksibel løsning i ledelsen av prestetjenesten i prostiene. Prosten må forholde seg til de budsjetter som er vedtatt. Det er imidlertid i noen bispedømmer mangel på vikarer, og bruken av dem må samordnes på et nivå høyere enn prosten. Dette kan være et punkt som kan justeres lokalt ut fra lokale behov.

I punkt 2 under delegasjon til prost, i omtalen av § 10, er det tatt inn en presisering om hva dette handler om, da det ble gitt tilbakemelding om at dette punktet var noe uklart. Det har kommet tilbakemelding på at det ligger til sokneprest å gi samtykke til at ordinert prest som ikke er ansatt i tjenestedistriktet kan holde gudstjenester og forrette kirkelig handlinger, jmf Tjenesteordning for menighetsprester (TOM) § 12. Her burde det kanskje tydeliggjøres at høyere myndighet overprøver lavere.

Øvrige fullmakter til stiftsdirektør

Punkt 5 i det opprinnelige forslaget til mal om at stiftsdirektøren kan avgjøre saker om stemmerett i et annet sokn enn der vedkommende er bosatt, er tatt ut, da det i samtalen i møtet i mai ble påpekt at dette kan være saker med mye engasjement og sterke synspunkter, og at det kan være viktig at biskopen forvalter personlig. Det er imidlertid foreslått å ta dette inn igjen for kurante saker der det er kort svarfrist. Dette bør diskuteres.

For å sikre at delegasjonsreglementet blir oppdatert i tråd med de behov som måtte oppstå, foreslås det at reglementet har en begrenset varighet. Det bør også gjennomgås i forbindelse med skifte av enten biskop eller stiftsdirektør.

Øvrige fullmakter til prost

Malen for delegasjon fra biskop til prost følger i all hovedsak anbefalingene fra Bispemøtet i 2008. Dette gjelder de paragrafer TOB lister opp i § 14. Utover dette gir malen noen øvrige fullmakter til prost. Dette er fullmakter som allerede er gitt i enkelte bispedømmer og som har som mål å gi prost en noe større handlingsrom, samt sørge for at noen vedtak kan tas på et lavere nivå.